

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/35/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722200267
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3722200267.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, deti rodičov, otec: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XX, F. a matka: A. G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, I., zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Anton Školek & Partners, s.r.o., so sídlom Bytča, Treskoňova 816/1, o zvýšenie výživného, na odvolanie rodičov maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. PB-10P/7/2022-367 zo dňa 26. 10. 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje s tým, že ročné výživné za obdobie od 26. 01. 2022 do 31. 10. 2023 na každé dieťa vo výške 583,96 eur (spolu 1.167,92 eur) je matka povinná zaplatiť v 25 eur mesačných splátkach na každé dieťa spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Trenčín zvýšil vyživovaciu povinnosť matky k maloletému A. a maloletému C. na sumu 60 eur mesačne od 26. 01. 2022, ktoré je povinná poukazovať matka k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Ďalším výrokom súd vyčíslil zameškané výživné za obdobie od 26. 01. 2022 do 31. 10. 2023 vo výške 301,30 eur s uložením povinnosti matke zaplatiť toto v 30 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania s plnením čí len jednej zo splátok. Vo zvyšku súd návrh otca zamietol a ďalším výrokom konštatoval, že dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20. 02. 2019 sp. zn. 7P/66/2018 v časti určenia výživného na maloleté deti. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Svoje rozhodnutie súd zdôvodnil s poukazom na ust. § 62 a § 75, resp. § 78 Zákona o rodine a § 52 CMP. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že naposledy o výživnom bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7P/66/2018 zo dňa 20. 02. 2019, kedy bola schválená dohoda rodičov, podľa ktorej deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na výživu 30 % životného minima od 01. 03. 2019. V tom čase otec maloletých pracoval v Anglicku, dosahoval priemerný zárobok 750 eur v čistom. Matka maloletých detí bola nezamestnaná, bez akéhokoľvek finančného príjmu. V tom čase mala ešte jednu vyživovaciu povinnosť k synovi D., nar. XX. XX. XXXX. V súčasnej dobe maloleté deti navštevujú 3. ročník základnej školy, otec pracuje ako programátor v spoločnosti J., s.r.o., kde je spoločníkom, aj konateľom a podľa jeho udania príjem predstavuje 14,17 eur mesačne v čistom. Súd konštatoval, že od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom došlo k zmene v tom, že tieto sú fyzicky vyspelejšie, navštevujú vyšší stupeň školy a došlo aj

k zmene pomerov na strane rodičov, keď matke pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti k 3-ročnému synovi a 18-mesačnej dcére. Pri posudzovaní výšky výživného vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletých detí, ako aj z možností a schopností oboch rodičov. Dospel k záveru, že výživné je potrebné zvýšiť, a to na sumu 60 eur na každé dieťa, a to od podania návrhu.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podali odvolanie obidvaja rodičia maloletých detí.

Otec v odvolaní uviedol, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, resp. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Otec žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie a rozhodol o výške výživného na percentá životného minima tak, ako to bolo doteraz. Uviedol, že pri súčasnej inflácii pri stanovenom výživnom deti budú dostávať nižšiu hodnotu ako 30 % životného minima. Tiež uviedol, že súd nesprávne stanovil zameškané výživné, pravdepodobne došlo k počtárskej chybe, keď obdobie zahŕňa 21 mesiacov a nedoplatok by tak mal na každé dieťa predstavovať 630 eur. Podľa otca súd nedostatočne vyhodnotil skutočný stav, ktorý zistil, keď výživné zvýšil na sumu 60 eur mesačne. Opakovane rozviedol jeho mesačné výdavky súvisiace so zabezpečením chodu domácnosti, ako aj skutočnosť, že sa sám osobne stará o maloleté deti. Za nesprávne považoval tiež odôvodnenie rozhodnutia, ktorým súd nemožnosť matky sa zamestnať ospravedlňoval neznalosťou slovenského jazyka. Podľa otca matka, ak rozpráva a píše po anglicky, tak má schopnosť učiť sa cudzí jazyk. Nezamestnaná je matka dobrovoľne. Súd nedostatočne zistil aj skutočný stav, keď matka so svojim partnerom vycestovala na 59-dňovú dovolenku do zahraničia, avšak tvrdí, že je bez príjmu. Súd tiež nesprávne uviedol, že otec v čase poslednej úpravy výživného pracoval v Anglicku. V tom čase otec dochádzal na týždňové, až dvojtýždňové práce do Holandska. Opakovane tiež poukazoval na svoj zdravotný stav, ktorý súd nijako nezohľadnil pri stanovení výšky výživného. V odvolaní sa tiež ohradil proti tomu, že súd pochybuje o výške jeho príjmu s poukazom na prevody na účte. Opakovane uviedol, že sa jedná o finančné prostriedky poskytované jeho matkou, pričom jeho príjem je plat zo spoločnosti. Na druhej strane súd neskúmal platby na matkinom účte a jej fakturácie cez účet na Cypre.

Matka maloletých detí v odvolaní uviedla, že otec detí žiadal o zvýšenie výživného bez toho, aby sa na jej strane zmenila nejaká okolnosť oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu. Podľa nej otec maloletých detí, ktorý je schopný pracovať ako programátor v programovacom jazyku C++, je schopný dosahovať vyšší zárobok ako 14,17 eur mesačne. Pracovník so stredoškolským vzdelaním ako správca databázy dosahuje priemerný príjem 1.500 eur mesačne. Je potom na zamyslenie, prečo otec dosahuje tak nízky príjem a radšej sa nezamestná, k tomu však neuviedol žiadne relevantné dôvody. Pokiaľ otec argumentoval zlým zdravotným stavom, túto skutočnosť nijako nepreukázal. Na strane matky došlo k tomu, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Podľa matky tak zvýšenie výživného ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku nereflektuje skutkový stav finančnej situácie matky. Matka nemá žiadny príjem, poberá len rodinné prídavky, stará sa o 13-ročného syna D., syna K. a C.. Súd argumentoval zmenu pomerov u detí tým, že sú už školopovinné, na druhej strane však treba reflektovať aj zmenu pomerov na strane matky, a to že nemôže pracovať, nakoľko je na rodičovskej dovolenke so synom Vincentom. Z uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu a návrh otca na zvýšenie výživného zamietol.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadril opatrovník maloletých detí, ktorý žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť, nakoľko zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí. V ostatnom sa pridržiava dovtedajších vyjadrení.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jednotlivých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a zároveň upresnil výrok o zročnom výživnom, kde došlo k zrejmej nesprávosti pri počítaní.

5. Z preskúmaného rozhodnutia, spisového materiálu a obsahu odvolaní súd zistil, že súd prvej inštancie na základe návrhu otca posudzoval, či došlo od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia a novú úpravu práv a povinností. Otec maloletých detí poukazoval najmä na skutočnosť, že v čase posledného rozhodovania o výživnom navštevovali deti materskú školu, v súčasnej dobe sú žiakmi základnej školy. Podľa rodičovskej dohody matka prispievala na deti 30 % zo sumy životného

minima na nepľnoleté alebo nezaopatrené dieťa. Otec maloletých detí v čase posledného rozhodovania o výživnom pracoval v zahraničí, matka bola nezamestnaná. Matke pribudli dve vyživovacie povinnosti k ďalším dvom synom.

6. Na základe takto zisteného skutočného stavu veci je zrejmé, že nepochybne došlo k zmene pomerov najmä na strane maloletých detí, jednak ich vyspievaním, ako aj prechodom na vyššiu stupeň školy (z materskej na základnú).

7. Rozsah stanovenia vyživovacej povinnosti sa odvíja od odôvodnenosti potrieb, čo vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli splnené všetky základné potreby vo vzťahu k dieťaťu, ktoré je možno očakávať. Miera potrieb je rôzna a závisí od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, od výšky prípadných vlastných príjmov a pod. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb, ale aj na ďalšie odôvodnené potreby dôležité pre výchovu a vývoj dieťaťa (kultúrne, rekreačné, športové a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa.

8. Vychádzajúc z vyššie uvedených princípov s poukázaním na vykonané dokazovanie postupoval pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie správne a s jeho závermi sa odvolací súd stotožňuje.

9. V tomto prípade sa príjem otca od poslednej úpravy znížil, čo otec odôvodňuje tým, že začal podnikat' ako programátor. Je nepochybné, že pokiaľ v minulosti bol schopný si zabezpečiť vyšší príjem, aj podnikanie by malo slúžiť k dosahovaniu zisku, preto minimálne je možné uvažovať o tom, že deklarovaný príjem otca z terajšej činnosti 14,71 eur mesačne je nedostatočný. V tomto prípade sa však súd viac zameriaval na možnosti a schopnosti matky ako druhého rodiča, ktorý v prevažnej miere nevykonáva osobnú starostlivosť o deti. Tu poukazoval súd na skutočnosť, že matka je cudzinka ovládajúca anglický jazyk, a preto má obťažne získať prácu na Slovensku. Odvolací súd má za to, že plnenie vyživovacej povinnosti u matky je zákonnou povinnosťou, a preto je možné vychádzať z jej potencionálneho príjmu, ktorý by bola schopná dosahovať v prípade práce čo i za minimálnu mzdu. Na druhej strane však matke pribudli dve vyživovacie povinnosti, pričom najmladšie z detí v čase rozhodovania súdu malo 18 mesiacov. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ súd zvýšil vyživovaciu povinnosť u matky takmer o 100 % oproti predchádzajúcej výške výživného, aj odvolací súd má za to, že je v možnostiach a schopnostiach matky prispievať na výživu synov A. a C. po 60 eur mesačne. Pokiaľ teda súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť na každé dieťa na sumu 60 eur mesačne s tým, že zmena okolností existovala už v čase podania návrhu na zvýšenie výživného, s týmto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Je zrejmé, že pri vyčíslení zameškaného výživného došlo k písárskej chybe, keď za obdobie od 26. 01. 2022 do 31. 10. 2023 súd uviedol, že výška takéhoto výživného je 301,30 eur. Aj v odôvodnení súd nesprávne uviedol, že uvedené obdobie predstavuje 10 mesiacov. Je zrejmé, že došlo teda k počtárskej chybe, a preto odvolací súd túto nesprávnosť opravil. V zmysle rodičovskej dohody matka mala platiť výživné vo výške predstavujúcej 30 % životného minima na nezaopatrené dieťa, ktoré je stanovené spravidla ku dňu 01. 07. kalendárneho roka. Od 01. 07. 2022 do 01. 07. 2023 táto suma predstavovala 32,11 eur, od 01. 07. 2023 do 01. 07. 2024 to bola suma 36,80 eur a od 01. 07. 2024 suma 37,53 eur. Pokiaľ teda súd priznal výživné od 26.01.2022 a rozhodoval v októbri 2023, výživné bolo vypočítané k 31. 10. 2023. Rozdiel medzi výživným, ktoré dovtedy mala platiť matka maloletých detí a zvýšeným výživným predstavoval za obdobie 26. 01. 2022 do 31. 01. 2022 6 dní, čo predstavovalo sumu 5,78 eur, do konca roku 2022 za 5 mesiacov (02/2022 až 06/2022) sumu 149,35 eur a za ďalších 6 mesiacov do konca roku 2022 sumu 192,66 eur (od 01. 07. 2022 predstavovalo 30 % životného minima sumu 32,11 eur), ďalej za rok 2023 mala matka zaplatiť za prvých 6 mesiacov sumu 192,66 eur a za 4 mesiace sumu 147,20 eur (od 01. 07. 2023 suma 30 % životného minima predstavovala 36,80 eur). Celkove teda podľa pôvodného rozhodnutia mala na jedno dieťa zaplatiť sumu 687,65 eur. Po zvýšení výživného rozdiel predstavuje za 6 dní v januári 2022 sumu 11,61 eur, za 11 mesiacov roku 2022 sumu 660 eur a za 10 mesiacov roku 2023 sumu 600 eur, spolu potom výživné predstavuje 1.271,61 eur. Rozdiel je 583,96 eur. Pri dvoch deťoch výživné predstavuje 1.167,92 eur. Správne potom zameškané

výživné za obdobie od 26. 01. 2022 do 31. 10. 2023 predstavuje sumu 1.167,92 eur a súd povolil splátky po 25 eur mesačne na každé dieťa.

10. Pretože odvolatelia neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by reálne mohli byť dôvodom, aby odvolací súd dospel k iným skutkovým a právnym záverom oproti súdu prvej inštancie, odvolací súd sa stotožnil s rozsudkom prvoinštančného súdu a tento ako vecne správny potvrdil. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí riadnym spôsobom uviedol zistený skutočný stav vecí, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

11. Pokiaľ došlo k zrejmej počtárskej chybe vo výroku o výške zameškaného výživného, odvolací súd túto nesprávnosť v rozhodnutí opravil (§ 224 CSP).

12. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).